

Sygn. akt I 1 C 1398/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 października 2017 roku

Sąd Rejonowy w Gdyni

Wydział I Cywilny - Sekcja d.s. rozpoznawanych w postępowaniu uproszczonym

w składzie:

Przewodniczący: SSR Marzanna Stefaniuk-Muczyńska

Protokolant: sekr. sąd. Monika Welka

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2017 r. w Gdyni

na rozprawie

sprawy z powództwa: **(...) spółki z o.o. w G.**

przeciwko: **S. – K. (...) w G.**

o zapłatę

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powódki (...) spółki z o.o. w G. na rzecz pozwanego S. – K. (...) kwotę 1.800 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje zapłacić powódce (...) spółce z o.o. w G. na rzecz S. – Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 82 zł 31 gr (osiemdziesiąt dwa złote 31/100) tytułem zwrotu części kosztów sądowych poniesionych tymczasowo przez S..

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym przez (...) spółkę z o.o. w G. przeciwko S. - K. Marynarki Wojennej w G. powódka domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 6.390,80 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 września 2016 r. do dnia zapłaty oraz o obciążenie pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu.

Uzasadniając swoje żądanie wskazała, iż w dniu 4 czerwca 2014 r. strony zawarły umowę nr (...), na mocy której powódka miała świadczyć na rzecz pozwanego konserwację i serwis bram przesuwanych, garażowych i szlabanów wjazdowych w kompleksach administrowanych przez (...) G.. Podała też, że umowa ta była wykonywana w sposób prawidłowy do dnia 21 lipca 2015 r., kiedy to pozwany odstąpił od umowy. Wobec oświadczenia o odstąpieniu pozwany zażądał od powódki zapłaty kwoty 6.390,80 zł tytułem kary umownej. Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 r. Sąd Rejonowy w Gdyni, w sprawie o sygn. akt I 1 C 1981/15, oddalił to roszczenie, wskazując w uzasadnieniu wyroku, iż odstąpienie od umowy przez pozwanego było bezpodstawne.

Powódka wskazała też, że stosownie do §5 pkt 2 umowy z dnia 4 czerwca 2014 r., zamawiający, czyli pozwany, zapłaci wykonawcy, czyli powódce, karę umowną za odstąpienie od umowy z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność zamawiający, w wysokości 10% wynagrodzenia umownego przedmiotu umowy. W §4 umowy określono, iż wartość wynagrodzenia to kwota 63.908 zł. Podała nadto, że pismem z dnia 8 września 2016 r. pełnomocnik powódki wezwał pozwanego do zapłaty m.in. kwoty dochodzonej niniejszym pozwem, zakreślając termin do zapłaty na dzień 20

września 2016 r. oraz że od dnia następnego po wezwaniu powódka nalicza odsetki za opóźnienie. Wyjaśniła też, że pismem z dnia 16 września 2016 r. pozwany odmówił zapłaty żądanej tytułem kary umownej kwoty.

Pozwany wnosząc o oddalenie powództwa w całości zarzucił, iż zawarta pomiędzy stronami umowa nie przewiduje w ogóle uprawnienia dla powódki-wykonawcy do żądania od pozwanego-zamawiającego kary umownej w przypadku odstąpienia przez pozwanego-zamawiającą od przedmiotowej umowy, gdyż uregulowanie zawarte w §5 ust. 2 przedmiotowej umowy przewiduje uprawnienie do żądania kary umownej przez wykonawcę wyłącznie w przypadku odstąpienia od umowy przez samego wykonawcę z przyczyn leżących po stronie zamawiającego, a w niniejszej sprawie to nie powódka-wykonawca odstąpiła od zawartej umowy, lecz pozwany-zamawiający skutecznie złożył względem powódki-wykonawcy oświadczenie o odstąpieniu na podstawie §6 ust. 1 lit. e) przedmiotowej umowy. A jednocześnie, jak podniósł pozwany, przedmiotowa umowa nie przewiduje innych przypadków uprawnienia wykonawcy do żądania zapłaty jakichkolwiek kar umownych.

Pozwany zarzucił też, że to nie powódka odstąpiła od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiada pozwany, lecz to pozwany odstąpił od umowy z powodu okoliczności, za które odpowiadała powódka. Wskazał też, że nie istnieje przesłanka stanowiąca warunek sine qua non powstania roszczenia powódki - tj. pisemne odstąpienie wykonawcy wraz z uzasadnieniem, mimo że w treści §5 ust. 1 lit. a), § 5 ust. 2 oraz §6 ust. 2 i ust. 3 umowy uwzględnia dyspozycję art. 65 §1 i 2 kc i ustanawia równoważne prawa obu stron do odstąpienia od umowy w tożsamy sposób i dopiero po złożeniu stosownego oświadczenia o charakterze materialnoprawnym dają stronom możliwość zgłoszenia roszczenia w postaci żądania określonej kary umownej. Powódka żąda zaś kary w związku z odstąpieniem przez nią od umowy z winy zamawiającego, a takiego odstąpienia powódki w stanie faktycznym sprawy brak.

Niezależnie od powyższego pozwany zarzucił, że w pozwie nie podano twierdzeń, okoliczności ani faktów uzasadniających jakiegokolwiek ewentualne zawinienie po stronie pozwanego, które chociaż hipotetycznie uzasadniałoby teoretyczne odstąpienie powódki od umowy - nie podano podstawy faktycznej, co do której pozwany mógłby się odnieść. Powódka powołała się jedynie na sentencję oddalającą powództwo pozwanej o zapłatę kary umownej wydanego przez Sąd Rejonowy i G. Wydział I Cywilny z dnia 15 czerwca 2016 r. w sprawie o sygn. akt I1C 1981/15, podczas gdy moc wiążąca prawomocnego wyroku sądu ogranicza się tylko do rozstrzygnięcia zawartego w sentencji orzeczenia i nie obejmuje jego motywów, gdyż przedmiotem prawomocności materialnej jest jedynie ostateczny rezultat rozstrzygnięcia, a nie przesłanki, przyczyny, które doprowadziły sąd do wydania takiego a nie innego orzeczenia. Stąd inny sąd nie jest związany zarówno ustaleniami faktycznymi poczynionymi w tamtej sprawie, jak i poglądami prawnymi wyrażonymi w uzasadnieniu zapadłego w tej sprawie. Pozwany argumentował także, że unormowana w art. 365 §1 kpc moc wiążąca prawomocnego wyroku nie rozciąga się w szczególności na dokonane przez sąd ustalenia faktyczne, w tym na dokonaną przez sąd ocenę wiarygodności dowodów, a wyłączenia i wyjątki od określonej w art. 233 §1 kpc zasady samodzielności i niezawisłości sądu w dokonywaniu oceny materiału dowodowego nie podlegają interpretacji rozszerzającej. Wywody sądu zawarte w uzasadnieniu orzeczenia nie są bowiem ani ustaleniami, ani zaświadczeniami urzędowymi sądu, lecz jego wnioskowaniem o prawdziwości na tle całokształtu okoliczności sprawy.

Reasumując pozwana zarzuciła, że za podstawę dochodzonego roszczenia powódka podała jedynie bezsporny fakt oddalenia powództwa K. (...) o zapłatę kary umownej, co nie ma żadnego związku ze zgłoszonym roszczeniem, a w szczególności nie świadczy o jego zasadności, jest to bowiem niewystarczająca okoliczność do uznania zasadności roszczenia powódki.

W odpowiedzi na powyższe powódka podtrzymała żądanie pozwu w całości podnosząc, że uregulowanie zawarte w §5 ust 2 umowy nie stanowi, iż uprawnienie do żądania kary umownej przysługuje powódce-wykonawcy, w sytuacji odstąpienia powódkę-wykonawcę od umowy. W umowie nie określono bowiem, iż to zamawiający miałby odstąpić od umowy, by ziściło uprawnienie do żądania kary umownej. Powódka nigdzie nie podnosi, iż to ona odstąpiła od umowy. Nie ulega wątpliwości, iż do odstąpienia od umowy doszło przez pozwanego, a nadto odstąpienie nie było spowodowane jakimikolwiek przyczynami leżącymi po stronie powodowej. Powodowa spółka w sposób prawidłowy wykonywała umowę, a odstąpienie od umowy przez pozwaną było bezpodstawne, a zatem stanowi zawinienie

po stanie pozwanego-zamawiającego. Gdyby nie dokonane odstąpienie umowa zostałaby zrealizowana w całości. Powódka wskazała też, że po zakończeniu postępowania przed tutejszym Sądem z powództwa pozwanego Prokuratura Garnizonowa wszczęła postępowanie mające ustalić osoby odpowiedzialne za bezpodstawne odstąpienie od umowy przez pozwanego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 4 czerwca 2014 r. strony zawarły umowę nr (...), na mocy której powódka miała świadczyć na rzecz pozwanego konserwację i serwis bram przesuwanych, garażowych i szlabanów wjazdowych w kompleksach administrowanych przez K. (...) w G..

W treści §5 tej umowy zawarto zapis, iż:

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu karę umowną:

- a) za odstąpienie od umowy przez Zamawiającego z przyczyn, za które Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności, w wysokości 10% wynagrodzenia umownego za przedmiot umowy;
- b) za opóźnienia w wykonaniu usługi w wysokości 1% wartości wykonywanej jednorazowo usługi za każdy dzień zwłoki;

(...)

2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność Zamawiający, w wysokości 10% wynagrodzenia umownego przedmiotu umowy, za wyjątkiem wystąpienia sytuacji przedstawionej w art. 145 ustawy Prawo zamówień publicznych.

§6 ust. 1 umowy strony ustaliły, że oprócz przypadków wymienionych w kodeksie cywilnym Zamawiającemu przysługuje prawo odstąpienia od umowy m.in. w przypadku określonym w pkt. e), tj. jeżeli mimo uprzednich 2 ostrzeżeń ze strony Zamawiającego, Wykonawca nie wykonuje przedmiotu zamówienia zgodnie z umową lub w inny sposób zaniedbuje zobowiązania umowne.

Wówczas odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności i musi zawierać uzasadnienie. (§6 ust. 2)

Nadto w pkt. 3 §6 ustalono, że Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności zobowiązany jest do dokonania odbioru prac przerwanych oraz zapłaty wynagrodzenia za prace, które zostały wykonane do dnia odstąpienia.

okoliczności niesporne, nadto: umowa z dnia 04.06.2014 r. - k. 11-12

Treść zawartej przez strony procesu nie była przez nie przed podpisaniem umowy negocjowana. Została ona zawarta w wyniku przetargu ogłoszonego przez pozwanego, którego warunki obejmowały już treść umowy, która w toku procedury przetargowej określona była jako istotne warunki umowy. Po jego wygraniu najpierw pod treścią umowy - bez możliwości dokonania w niej zmian - podpisy złożyły osoby reprezentujące powodową spółkę, a następnie osoby reprezentujące pozwanego.

dowód: zeznania świadka J. G. - k. 95v-96v; zeznania świadka B. S. - k. 96v-97; zeznania świadka H. M. - k. 98v-99; zeznania świadka W. S. - k. 99-99v

W dniu 31 marca 2015 r. kierownik S. W. W. M. złożył Szeffowi Infrastruktury (...) G. meldunek, w którym wskazał iż znacznie obniżył się poziom świadczonych usług przez powodową, gdyż serwisy bram i szlabanów nie są wykonywane w terminach określonych umową, a jakość świadczonych usług daje wiele do życzenia. Wskazał, że przykładem jest szlaban wjazdowy na teren kompleksu (...), który od ponad dwóch tygodni jest nieczynny, zaś serwisant tłumaczy,

że musiał oddać jakąś płytkę do sprawdzenia. Wskazał też, że do dnia meldunku nie otrzymał protokołu stanu technicznego tego szlabanu, co uniemożliwia mu sporządzenie dokumentacji do zlecenia usunięcia awarii, a wszelkie próby nawiązania łączności telefonicznej kończą się nieodebraniem połączeniem.

W meldunku z dnia kolejnego uzupełnił, że zgłoszenia dotyczącego szlabanu dokonał 3 kwietnia 2015 r., a pierwsza reakcja serwisanta miała miejsce w dniu 10 marca 2015 r., tj. w dniu przeglądu.

Pismem z dnia 2 kwietnia 2015 r. pozwany skierował do powódki pismo, w którym podał że ze względu na opóźnienia w wykonywaniu konserwacji urządzeń będących przedmiotem umowy nr (...) (sierpień 2014 i luty 2015) oraz powtarzające się zgłoszenia (...) dotyczące trudności w kontaktowaniu się z przedstawicielami powodowej firmy i pismem kierownika S. W. z dnia 31.03.2015 i 01.04.2015 dotyczącym złej jakości i nieterminowości wykonywanych przez powódkę usług - przysługuje pozwanemu wg zapisów umowy kara umowna w wysokości 1% wartości wykonywanej jednorazowo usługi za każdy dzień zwłoki. W piśmie tym Szef Infrastruktury kmdr ppor. W. S. (2) przypomniał też, że Zamawiającemu z powyższych powodów przysługuje prawo do odstąpienia od umowy zgodnie z §6 pkt. e, a niniejsze pismo stanowi pierwsze ostrzeżenie dla powodowej spółki.

Pismo to zostało odebrane przez ówczesnego członka zarządu powodowej spółki (...). Pisemnej reakcji powodowej spółki na to pismo nie było.

Powódka, chcąc wystawić fakturę oraz otrzymać za wynagrodzenie za wskazane w niej czynności musiała uprzednio skompletować wszystkie dokumenty dot. wykonania usługi, które musiały zostać podpisane przez kierownika. Nie było takiej sytuacji, aby K. nie przyjęła faktury i co za tym idzie nie wypłaciła powodce wynagrodzenia. Wszystkie płatności były zawsze wykonywane przez pozwanego terminowo.

dowód: meldunek z dnia 31.03.2015 r. - k. 67; meldunek z dnia 01.04.2015 r. - k. 68; pismo z dnia 02.04.2015 - k. 69; przesłuchanie świadka J. G. - k. 95v-96v

W kierowanym do Szefa I. (...) meldunku - miesięcznym sprawozdaniu z dnia 28 kwietnia 2015 r. plut. D. O. wskazał m. in., iż stwierdził, że szlaban wjazdowy oraz pilot otwierający bramę przesuwną do kompleksu są niesprawne. Stąd też, poprosił o interwencje dotyczącą szlabanu wjazdowego na teren kompleksu, wskazując iż naprawa przez firmę (...) trwa bezskutecznie od 18.02.2015

dowód: meldunek z dnia 28.04.2015 r. - k. 70; meldunek z dnia 01.04.2015 r. - k. 68; pismo z dnia 02.04.2015 - k. 69

W piśmie Kierownika S. G. do Szefa Infrastruktury (...) G., z dnia 22 czerwca 2015 r. W. M. przekazał, że firma (...) nie podjęła żadnych działań mających na celu usprawnienie szlabanu wjazdowego na teren kompleksu (...), mimo że szlaban jest nieczynny od 4 marca 2015 r. Podał też, że w dniu 18 czerwca 2015 r. zgłosił awarię szlabanu wjazdowego z tego samego kompleksu, wskutek czego zespół fachowców przybył w dniu 19 czerwca 2015 r. aby stwierdzić, że rzeczywiście szlaban jest niesprawny i poinformować, że dnia 22 czerwca 2015 r. przybędzie zespół serwisowy, aby usunąć awarię. Wskazał też, że d. niu 21 czerwca 2015 r. fachowcy przybyli w tym samym składzie co poprzednio, a ich praca polegała na wymianie ciągle przepalających się bezpieczników. Podał, że nie został poinformowany o przyczynie awarii, terminie usunięcia, nie przedstawiono też protokołu stanu technicznego urządzenia, a jego dzisiejsze próby nawiązania kontaktu telefonicznego kończyły się nieodebraniem połączeniem. W meldunku tym zwrócił się z prośbą o rozważenie możliwości rozwiązania umowy serwisowej z winy wykonawcy.

W kolejnym meldunku do Szefa Infrastruktury (...) G. z dnia 24 czerwca 2015 r. Kierownik S. G. O. Z. P. wskazał, że w związku z częstymi skargami użytkowników obiektów odnośnie jakości usług wykonywanych przez powodową firmę informując, że firma ta nienależyście oraz nieterminowo wykonuje usługi, wykonawca umowy nie dotrzymuje 24-godzinnego terminu od telefonicznego zgłoszenia awarii przez Kierownika S., co powoduje zbyt długie oczekiwanie na naprawy i dostarczenie protokołu stanu technicznego wraz z szacunkową wyceną usunięcia awarii co uniemożliwia sporządzenie protokołu awarii przez Kierownika, a nadto że po zgłoszeniu awarii nie powiadamiają, kiedy przyjadą, przyjeżdżają w dowolnych porach dnia i w dni wolne od pracy w związku z powyższym nie ma kontaktu i wiedzy

czy awaria została usunięta w całości czy podjęto jakieś tymczasowe działania w celu usprawnienia zleconych robót konserwacyjnych.

Także Kierownik Sekcji (...) Infrastruktury T. W. (1) w meldunku z dnia 24 czerwca 2015 r. przekazał Szefowi Infrastruktury (...) G., że realizacja umowy Nr (...) na konserwację bram szlabanów nie przebiega zgodnie z zapisami zawartymi w specyfikacji - dokumenty o powstaniu awarii w urządzeniach nie wpływają do S., a realizacja napraw trwa powyżej 30 dni. Wskazał też, że nie S. nie otrzymało kopi pomiarów ochronnych z konserwacji nr 3.

dowód: meldunek z dnia 22.06.2015 r. - k. 71; meldunek z dnia 24.06.2015 r. - k. 72; pismo z dnia 24.06.2015 - k. 73

Pismem z dnia 25 czerwca 2015 r. pozwany skierował do powódki pismo, w którym podał że z uwagi na kolejne skargi na nieterminowość i obniżenie poziomu świadczonych usług w ramach postanowień umowy nr (...) oraz powtarzające się zgłoszenia (...) dotyczące trudności w kontaktowaniu się z przedstawicielami powodowej Firmy - jeżeli mimo uprzednich pisemnych 2 ostrzeżeń ze strony Zamawiającego Wykonawca nie wykonuje przedmiotu zamówienia zgodnie z umową lub w inny sposób zaniedbuje zobowiązania umowne Zamawiającemu przysługuje prawo do odstąpienia od umowy oraz wskazał, że pismo to stanowi drugie ostrzeżenie ze strony Zamawiającego dla powódki.

dowód: pismo z dnia 25.06.2015 r. - k. 74

W miesięcznym meldunku z dnia 7 lipca 2015 r. Szefa Infrastruktury (...) G. plut. D. O. wskazał, że w wyniku sprawdzenia przeprowadzonego w dniach 15-22 czerwca 2015 r. stwierdzono niesprawne szlabany (wjazdowy, wyjazdowy) oraz pilot otwierający bramę przesuwaną do kompleksu. Z uwagi na powyższe poprosił o interwencję dotyczącą szlabanów, ponieważ - jak wskazał - otwieranie i zamykanie odbywa się ręcznie przez pracowników (...), co stwarza dla nich zagrożenie oraz poinformował, że naprawa szlabanu wjazdowego przez firmę (...) trwa bezskutecznie od 18 lutego 2015 r.

dowód: meldunek z dnia 07.07.2015 r. - k. 75

W piśmie z dnia 21 lipca 2015 r. pozwany złożył powódce oświadczenie o odstąpieniu od umowy z nią zawartej wskazując, że czyni to w związku z faktem ignorowania ostrzeżeń kierowanych do spółki (...) na podstawie §6 ust. ust. 1 pkt. e umowy Nr (...) z dnia 4 czerwca 2014 r. przez K. (...) tj. nieprzestrzegania przez (...) sp. z o.o. warunków umowy, tj. z powodu okoliczności, za powstanie których odpowiada Wykonawca.

W uzasadnieniu swego odstąpienia wskazał, że powyższe podyktowane jest nieterminowością Wykonawcy w realizacji umowy, obniżeniem poziomu świadczonych usług, w szczególności zaś, ignorowaniem ostrzeżeń kierowanych do niego przez Zamawiającego w dniach 02.04.2015 r. oraz 25.06.2015 r. Podał też, że przedstawione powyżej zarzuty Zamawiającego do Wykonawcy są ewidentne bowiem na przestrzeni czasu, który upłynął od skierowania do Państwa stosownych wezwań, jakość świadczonych przez Państwa usług nie uległa poprawie.

Jednocześnie, na podstawie §5 ust. 1 lit. a) wyżej wymienionej umowy pozwany wzywał wykonawcę, tj. powódkę do zapłaty 10 % wartości umowy tj. kwoty: 6.390,80 złotych tytułem kary umownej w terminie 7 dni od dnia doręczenia niniejszego pisma na podane konto bankowe (...) G..

Pismo to zostało doręczone powódce w dniu 4 sierpnia 2015 r.

Wobec bezskutecznego upływu wymienionego termin zapłaty Zleceniodawca, tj. S. - K. (...) w G. wystąpiła do Sądu z pozwem o zapłatę przez Wykonawcę, tj. spółkę (...) kary umownej.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I 1 C 1981/15 powództwo to zostało przez Sąd oddalone. W uzasadnieniu wyroku Sądu zostało wskazane, iż w ocenie Sądu treść przedstawionych przez ówczesnego powoda dokumentów oraz treść zeznań przesłuchanych w sprawie świadków: m.in.: D. O., Z. P., T. W. (1), W. S. (2), W. M., Z. D. i M. L. nie potwierdziła oświadczeń zawartych w wymienionych wyżej meldunkach, a nadto brak

było w aktach sprawy jakichkolwiek dowodów wskazujących na nienależyte realizowanie przez spółkę (...) umowy w okresie pomiędzy tzw. drugim ostrzeżeniem z dnia 25 czerwca 2015 r. a oświadczeniem K. (...) o odstąpieniu od umowy z dnia 21 lipca 2015 r. Stąd, w ocenie Sądu, powód S. – K. (...) nie wykazał, że pozwany wykonywał swoje obowiązki wynikające z umowy numer (...) w sposób nienależyty lub nie wykonywał ich wcale. Zarzuty dotyczące nieterminowości i nieprawidłowości podejmowanych przez pozwanego czynności nie znalazły bowiem potwierdzenia w zebranych materiałach dowodowych, zaś przyznane przez pozwanego i wskazywane przez świadków przypadki trudności w skontaktowaniu się z pozwanym i przyjazdu pozwanego po upływie 24 godzin od zgłoszenia telefonicznego w kontekście przyczyn takiego opóźnienia, zdaniem Sądu, nie dawały podstaw do przypisania pozwanej spółce naruszenia należytej staranności przy wykonywaniu przedmiotowej umowy.

okoliczności niesporne, nadto dowód: oświadczenie o odstąpieniu - k. 19v; potwierdzenie odbioru - k. 77; wyrok z dnia 15.06.2016 r. wraz z uzasadnieniem - k. 237 i 240-245 akt sprawy o sygn. I 1 C 1981/15

Pismem z dnia 8 września 2016 r. powódka wezwała powoda do zapłaty m.in. kwoty 6.390,80 zł tytułem kary umownej za przedterminowe i bezpodstawne rozwiązanie z nią umowy w terminie do dnia 20 września 2016 r.

Należność ta nie została przez pozwanego na rzecz powódki uiszczona.

okoliczności niesporne, nadto dowód: wezwanie do zapłaty - k. 21, odpowiedź na wezwanie - k. 21v

Prowadzone przez Prokuraturę Rejonową w Gdyni śledztwo w sprawie niedopełnienia w okresie od marca 2015 r. do 21 lipca 2015 r. obowiązków przez oficera starszego K. (...) w G. w zakresie nadzoru nad realizacją umowy zwartej w dniu 4 czerwca 2014 r. z firmą (...) spółką z o.o. w wyniku czego doszło do bezpodstawnego odstąpienia od w/w umowy, czym działano na szkodę interesu publicznego, tj. o popełnienie przestępstwa określonego w art. 231 §1 kk zostało umorzone postanowieniem z dnia 8 lutego 2017 r. wobec ustalenia, że czy nie zawierał znamion czynu zabronionego.

W uzasadnieniu tej decyzji wskazano, iż w toku przeprowadzonego śledztwa przesłuchano szereg świadków, w tym wymienionych wyżej trzech kierowników S. i każda z przesłuchanych osób potwierdziła, że jakość świadczonych usług przez powodową spółkę od końca I kwartału 2015 r. znacznie się pogorszyła i że składając zeznania w sprawie przeciwko spółce (...) przekazali stan faktyczny opisany w meldunkach o złej jakości tych usług. Stąd w ocenie Prokuratury brak było podstaw do przyjęcia, by osoby funkcyjne K. (...) w G. odpowiadające za przebieg umowy pomiędzy (...) G. a firmą (...) nie dopełniły swoich obowiązków związanych z nadzorem i realizacją warunków tej umowy, przez co zdaniem Prokuratury, biorąc pod uwagę pogorszenie jakości świadczonych usług przez firmę (...) i brak reakcji na pisemne monity odstąpiono od zawartej umowy.

dowód: postanowienie z dnia 08.02.2017 r. wraz z uzasadnieniem - k. 88-80

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o załączone do akt sprawy wyżej wymienione dokumenty, których autentyczność – w przeciwieństwie do prawdziwości zawartych w nich oświadczeń i wynikających z nich skutków - nie była przez żadną ze stron procesu kwestionowana.

Z uwagi na okoliczność, iż spór stron procesu dotyczyły m.in. znaczenia zapisu §5 ust. 2 umowy, Sąd przeprowadził w sprawie także dowód z przesłuchania w sprawie świadków uczestniczących w procedurze zawarcia tej umowy. Stąd też podstawę ustaleń faktycznych stanowiła także część zeznań przesłuchanych w sprawie świadków. Za wiarygodne Sąd uznał bowiem zeznania B. S. (2) i J. G. (2), w części w której podawali oni że zawarta z reprezentowaną przez nich spółką (...) przedmiotowa umowa nie była z pozwanym negocjowana oraz że stanowiła ona przygotowany przez pozwanego druk umowy, który po wygraniu przez powodową spółkę przetargu został przez nich w jej imieniu podpisany bez uprzedniej rozmowy na temat znaczenia poszczególnych zapisów tej umowy. W tym zakresie zeznania ich były bowiem spójne z zeznaniami świadków strony pozwanej uczestniczących w procedurze zawierania tej umowy, tj. H. M. (2) i W. S. (2).

Natomiast jakkolwiek świadkowie strony pozwanej: H. M. (2), W. S. (3) i S. P. zgodnie zeznawali, iż w ich ocenie zapis §5 ust. 2 przedmiotowej umowy, stanowiący iż: „Zamawiający zapłaci Wykonawcy karę umowną za odstąpienie od umowy z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność Zamawiający, w wysokości 10% wynagrodzenia umownego przedmiotu umowy (...)” dotyczyły wyłącznie sytuacji, w której to Wykonawca odstąpiłby od umowy - z uwagi na przewidziane w przepisie art. 65 kc reguły wykładni oświadczeń woli - zaprezentowaną przez nich interpretację tego zapisu umowy Sąd ocenił jako nieprawidłową. Dyrektywy wykładni treści oświadczeń woli reguluje bowiem wspomniany art. 65 kc, przy czym §2 tego przepisu wprowadza dodatkową regułę mającą zastosowanie do dwustronnych czynności prawnych, czyli umów. Zgodnie z jego zapisem w umowach należy badać jaki był zgodny zamiar stron i cel umowy, a nie powinno się opierać na dosłownym brzmieniu umowy. W orzecznictwie i doktrynie prawa cywilnego wypracowano i zgodnie przyjmuje się, że treść złożonych przez strony umowy oświadczeń woli należy wyklądać przez zastosowanie tzw. kombinowanej metody wykładni treści oświadczeń woli. Ponieważ w przedmiotowej sprawie obie strony odmiennie rozumiały treść przytoczonego wyżej zapisu umowy, świadkowie zawnioskowani przez pozwaną zgodnie bowiem twierdzili, że zapis ten dotyczył wyłącznie sytuacji, w której to Wykonawca odstąpiłby od umowy, zaś świadkowie powódki, biorący udział w jej podpisywaniu stali na stanowisku, iż zapis tej rozumieli w ten sposób, że zarówno spółka jak i strona pozwana w oparciu mogła wypowiedzieć umowę, w konsekwencji uznać należało, że strony nie przyjmowały tego samego znaczenia oświadczenia woli (czyli nie rozumiały go w taki sam sposób), konieczne było dokonanie przez Sąd wykładni tego zapisu umowy na podstawie przypisania normatywnego, czyli tak, jak adresat sens ten rozumiał i rozumieć powinien. Na tym etapie wykładni oświadczeń woli stron umowy za wiążące zaś, w ocenie Sądu, uznać należało takie rozumienie oświadczenia woli, które było wynikiem starannych zabiegów interpretacyjnych adresata. Konieczne zatem było ustalenie, jak treść tego oświadczenia pozwanego rozumieć powinna powodowa spółka, która jako jego adresat powinna z należytą starannością dokonać wykładni zmierzającej do „odtworzenia treści myślowych” osoby składającej oświadczenie woli, czyli pozwanego. Z uwagi na powyższe dokonując w ten sposób wykładni treści oświadczenia zawartego w pkt. 2 §5 umowy Sąd ustalił, iż zapis ten dotyczy zarówno sytuacji, w której oświadczenie o wypowiedzeniu umowy złożyłby S. – K. (...) w G., jako Zamawiający, jak też i pozwana spółka, jako Wykonawca. Uznając w powyższy sposób Sąd uwzględnił okoliczność, iż zapis pkt. 2, w przeciwieństwie do zapisu pkt. 1 tego paragrafu, który wyraźnie przewiduje, że dotyczy on wyłącznie odstąpienia przez Zamawiającego, takiego jednoznacznego dookreślenia nie ma, a tym samym nie wyklucza on możliwości dokonania wypowiedzenia przez którąkolwiek ze stron umowy. Jednocześnie Sąd miał na uwadze, że autorem treści tego zapisu, jak i całej umowy była strona pozwana, która co nie było sporne między stronami procesu, na etapie redakcji treści tej umowy, jak i zresztą wszystkich innych przez siebie zawieranych, korzystała z pomocy nie tylko pracowników biurowych zajmujących się kwestiami procedury przetargowej, ale także świadczących na jej rzecz usługi radców prawnych. Gdyby więc rzeczywiście powodowa spółka by móc skorzystać z regulacji pkt. 2 §5 umowy powinna była wiedzieć, że to ona i wyłącznie ona musi od umowy zawartej z pozwanym odstąpić, to niewątpliwie świadczący jej pomoc prawnicy zapisu właściwie realizujący ten celu umowy umieliby w skuteczny sposób do tej umowy wprowadzić. Jeśli więc takie działanie nie miało miejsca, czego efektem jest aktualne brzmienie §5 pkt 2 umowy, to brak jest uzasadnionych i obiektywnych podstaw do twierdzenia, że zapis ten dotyczy wyłącznie sytuacji, w której do odstąpienia od umowy dojdzie przez Wykonawcę. W ocenie Sądu, taki sposób wykładni przedmiotowego oświadczenia w należyty sposób chroni się zaufanie odbiorcy oświadczenia woli ponad wolą (rozumieniem) nadawcy oświadczenia. Wynika to z tego, że to nadawca tworzy oświadczenie woli i powinien uczynić to w taki sposób, aby było ono zgodne z jego wolą zrozumiane przez odbiorcę (in dubio contra proferentem).

Pomimo takiego ustalenia właściwego rozumienia woli stron wynikającej z brzmienia pkt. 2 §5 umowy powództwo dochodzone w niniejszej sprawie od pozwanego podlegało oddaleniu, jako niewykazane. Uszło bowiem uwadze powódki, iż omawiany zapis, na co zasadnie zwracał uwagę pełnomocnik pozwanej w odpowiedzi na pozew, przewidywał możliwość nabycia przez powódkę uprawnienia do otrzymania kary umownej wyłącznie w sytuacji gdyby wypowiedzenie umowy nastąpiło z przyczyn, za które ponosiłby odpowiedzialność Zamawiający, a więc pozwany.

Tymczasem podstawę żądania powódki stanowiły wyłącznie okoliczności stanowiące przedmiot prawomocnego rozstrzygnięcia zawartego w wyroku wydanym w dniu 15 czerwca 2016 r. W orzeczeniu tym, oddalając powództwo Zamawiającego o zapłatę kary umownej Sąd nie ustalił zaś przesłankowo i w sposób stanowiący prejudykat dla

niniejszego postępowania, że wypowiedzenie umowy przez pozwanego nastąpiło z przyczyn, za które ponosi on odpowiedzialność, ale jedynie, że Zamawiający (w toku tamtego postępowania) nie wykazał zaistnienia, a tym samym prawdziwości przyczyn, które określił w treści wypowiedzenia, a więc że nie wykazał niewłaściwego wykonania umowy przez Wykonawcę. Ponieważ wyrok ten z mocy art. 365 §1 kpc, jako orzeczenie prawomocne wiąże nie tylko strony i sąd, który je wydał, lecz również inne sądy oraz inne organy państwowe i organy administracji publicznej, a w wypadkach w ustawie przewidzianych także inne osoby, to za nieskuteczne Sąd ocenił wykazywanie przez strony w toku niniejszego postępowania okoliczności faktycznych odmiennych niż wynikające z zakresu rozstrzygnięcia wynikającego z tego wyroku. Jakkolwiek bowiem, co nie budzi żadnych wątpliwości, moc wiążącą ma co do zasady sentencja orzeczenia, a nie zawarte w uzasadnieniu motywy rozstrzygnięcia sąd, to tym niemniej w niektórych przypadkach, ze względu na ogólność rozstrzygnięcia wyrażonego w sentencji orzeczenia, tylko okoliczności objęte uzasadnieniem mogą służyć do sprecyzowania granic jego prawomocności materialnej. Skoro więc wyrok wydany w dniu 15 czerwca 2016 r. zawierał wyłącznie rozstrzygnięcie o oddaleniu powództwa, to do tego by móc ustalić jakie granice objęte zostały tym orzeczeniem, konieczne było ustalenie tej okoliczności w oparciu o treść uzasadnienia tego wyroku. Z uzasadnienia tego wynikało zaś, jak już to wyżej przytoczono, że Zamawiający nie wykazał by zasadnie odstąpił od umowy łączącej go z Wykonawcą, co czyniło jego roszczenie o zasądzenie kary umownej od Wykonawcy nie podlegającym uwzględnieniu. W ocenie Sądu, tą oceną stanu rzeczy, a więc stwierdzeniem braku podstaw do odstąpienia przez pozwanego od umowy łączącej go z powódką, z przyczyn ją obciążających Sąd w sprawie niniejszej jest związany. Z uwagi na powyższe Sąd pominął przy ustalaniu stanu faktycznego niniejszej sprawy tą część zeznań przesłuchanych w sprawie świadków: Z. D., M. L., S. P., W. S. (2), Z. P., T. W. (2), W. M. i D. O., których treść zmierzała do wykazania okoliczności faktycznych odmiennych od tego ustalenia i w konsekwencji do podważenia prawidłowości i zasadności prawomocnego rozstrzygnięcia wydanego w sprawie o sygn. akt. I 1 C 1908/15.

Przy czym zaznaczyć należy, że zeznania świadka M. L. i tak zostałyby przez Sąd pominięte podczas ustaleń faktycznych sprawy, gdyż świadek ten nic nie wiedział na temat przyczyn rozwiązania umowy przez pozwanego.

Jednocześnie w tym miejscu wskazać należy, że dokonując ustalenia stanu faktycznego sprawy za niewiarygodne Sąd uznał zeznania J. G. (2) tej części, w której podał on że on i drugi świadek B. S. (2) ustnie ustosunkowali się do otrzymanego od pozwanego pierwszego ostrzeżenia, gdyż twierdzeń tych nie potwierdzał żaden z przesłuchanych w sprawie świadków wykonujących pracę na rzecz K., a jednocześnie drugi z ówczesnych członków zarządu powodowej spółki (...) zeznał, że powodowa spółka w ogóle do tego pisma się nie ustosunkowała. Nie dał Sąd także wiary tej części zeznań tych świadków, z przyczyn o których mowa w dalszej części uzasadnienia, iż umowa została rozwiązana z winy pozwanego.

Rozstrzygając w powyższy sposób Sąd miał na względzie, iż z kolei w sprawie niniejszej to Wykonawca, a więc powódka nie wykazała by wypowiedzenie umowy nastąpiło z przyczyn, za które ponosiłby odpowiedzialność pozwany, tj. Zamawiający. Zakres pojęciowy „nie wykazania naruszenia przez Zamawiającego naruszenia należytej staranności przez Wykonawcę przy wykonywaniu umowy” nie jest bowiem tożsamy z okolicznością wypowiedzenia tej umowy przez niego z przyczyn, za które ponosi on odpowiedzialność. Nie taka przyczyna wypowiedzenia została bowiem w treści wypowiedzenia wskazana. Zgodnie zaś z umową łączącą strony, wypowiedzenie umowy powinno było nastąpić na piśmie pod rygorem nieważności i zawierać uzasadnienie (vide §6 pkt. 2 umowy). Skoro zaś to pozwany umowę wypowiedział (w istocie rzeczy nie miało bowiem miejsca odstąpienie od umowy, gdyż konsekwencją tego oświadczenia nie było jej ustanie ze skutkiem *ex tunc*, lecz *ex nunc*) i skoro w treści tego wypowiedzenia nie określił przyczyn, które stanowiły okoliczności określające jego odpowiedzialność za to wypowiedzenie, to jako nieskuteczne Sąd ocenił niczym nie poparte twierdzenie powódki, iż do wypowiedzenia umowy doszło z przyczyn leżących po stronie pozwanego. Sytuacja taka w sprawie niniejszej nie miała miejsca. Błędna ocena stanu rzeczy, a ściślej rzecz ujmując brak zdolności do wykazania, że dokonana przez pozwanego ocena tego stanu miała oparcie w rzeczywistości nie była jednoznaczna z wnioskiem powódki, iż wskutek bezzasadności wypowiedzenia umowy, do jej rozwiązania doszło z przyczyn, za którą odpowiedzialność ponosi pozwany. Rzecz miałaby się inaczej, gdyby np. w konsekwencji sytuacji takiej jak ta w niniejszej sprawie, powodowa spółka nie zgadzając się z podstawami wypowiedzenia wskazanymi jej na piśmie przez pozwanego i nie akceptując ich - twierdziłaby, że wypowiedzenie to

jest nieskuteczne, wskutek czego jej pracownicy stawiliby się gotowi do świadczenia usługi na rzecz pozwanej po takim wypowiedzeniu. Wówczas ewentualna odmowa pozwanej dopuszczenia powódki do świadczenia usług określonych w treści umowy, gdyby doprowadziła do wypowiedzenia umowy z tej przyczyny, mogłaby stanowić podstawę do twierdzenia, iż wypowiedzenie takie nastąpiło z przyczyn, za które ponosiłby odpowiedzialność pozwany. Tymczasem, z ustaleń faktycznych dokonanych w sprawie niniejszej wynikało, że po stronie pozwanego, do daty wypowiedzenia nie doszło do żadnego naruszenia przez niego warunków umowy - wszystkie płatności były bowiem przez pozwanego regulowane w całości i w terminie. A jednocześnie, powódka nie negocjowała wówczas w żaden sposób podstaw złożonego jej wypowiedzenia (jak też wcześniejszego pisemnego ostrzeżenia), ani nie dążyła do kontynuacji umowy. Sprzeciw jej wzbudziło dopiero zażądanie zapłaty kary umownej.

Z uwagi na powyższe skutki ustalonej w sprawie okoliczności dokonania przez pozwanego wypowiedzenia umowy z przyczyn, za które powodowa spółka nie ponosiła odpowiedzialności Sąd ocenił jako wyczerpujące raczej hipotezę §6 pkt. 3 umowy stron, który stanowił, iż: Zamawiający w razie odstąpienia od umowy z przyczyn, za które Wykonawca nie ponosi odpowiedzialności zobowiązany jest do dokonania odbioru prac przerwanych oraz zapłaty wynagrodzenia za prace, które zostały wykonane do dnia odstąpienia. W konsekwencji przyjęć należało, że z uwagi na powyższe pozwany zobowiązany był do dokonania odbioru prac przerwanych oraz zapłaty wynagrodzenia za prace, które zostały przez powódkę wykonane do dnia odstąpienia. Czynności takie zostały zaś przez pozwanego wykonane w całości i okoliczności te potwierdzali zgodnie przesłuchani w niniejszej sprawie w charakterze świadków ówcześni członkowie zarządu powodowej spółki.

Mając powyższe na uwadze, wobec ustalenia, iż powódka nie wykazała by zaszły określone w treści §5 pkt. 2 umowy przesłanki uprawniające ją do skutecznego żądania od pozwanego zapłaty kary umownej tam przewidzianej, powództwo w pkt. I wyroku zostało przez Sąd oddalone, o czym orzeczono na podstawie art. 483 kc w zw. z art. 6 kc a contrario.

W tym stanie rzeczy powódka, jako strona przegrywająca, w oparciu o przepis art. 98 kpc w zw. z art. 99 kpc i 108 kpc została obciążona kosztami procesu powstałymi w sprawie.

Na zasądzony na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu składało się wynagrodzenie reprezentującego pozwanego pełnomocnika, którego wysokość została ustalona w kwocie 1.800 zł, tj. w wysokości minimalnej stawki określonej w §2 pkt. 4 rozp. Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych - w brzmieniu obowiązującym w dacie wniesienia pozwu, tj. w listopadzie 2016 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1804).

W pkt III wyroku Sąd w oparciu o przepis art. 83 ust. 1 i 2 oraz art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005 r., Nr 167, poz. 1398 ze zm.) nakazał zapłacić powódce na rzecz S. - Sądu Rejonowego w Gdyni kwotę 82,31 zł, która odpowiadała wysokości wyłożonych tymczasowo przez S. kosztów sądowych z tytułu utraconego zarobku przesłuchanego w sprawie świadka, ustalonych wydanym w niniejszej sprawie prawomocnym postanowieniem z dnia 29 czerwca 2017 r. (k. 121 akt sprawy).